གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2018ལོའི་ཟླ་2ཚེས་14 7
（པར་ངོས་དྲུག་པར་མཐུད）ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་་་་་
ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་བླང་བྱ་་་་་་་་
དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་སྲིང་ལྷོད་མེད་ངང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་་་་
སྒྲིག་ལམ་དྲང་ནན་ཡོང་བ་བྱས་ནས་སྔ་རྗེས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ས་གནས་་
ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་7ལ་སྐོར་ཞིབ་བྱས་པ་དང་།གཞི་རིམ་ཞིབ་དཔྱོད་་་
ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྲང་74ལ་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཁྲིའི་རྩིས་བཤེར་་་
བྱས་ཡོད།མཐོ་རིམ་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ལ་་་་་
སྐོར་གཟིགས་དག་ཐེར་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཚུར་ལན་བསམ་འཆར་་་་་་
ནན་ཏན་ངང་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཡོད།ཞིབ་དཔྱོད་མི་སྣས་སྒྲིག་ཁྲིམས་་་་་
དང་འགལ་བའི་གྱོད་དོན་22དང་མི་གྲངས་32ལ་ཞིབ་བཤེར་ཐག་་་་་་་་
གཅོད་ནན་པོ་བྱས་ཡོད།
གཞོན་ནུ་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ཡོད།
ལོ་40མན་ཆད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་བྱེད་པ་དང་ཉེན་རྟོག་པས་79.9%
བཟུང་བའི་དོན་དངོས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་གསུམ་ཞིབ་
དཔྱོད་ཁང་དུ་གཞོན་ནུའི་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ཏེ་་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་བྱེད་པ་དང་ཉེན་རྟོག་པས་་་་
མཐའ་སྲུང་བྱས་རྗེས་འཇོག་རྒྱུར་མཐུན་སྒྲིལ་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་ཐུབ་་་་་
པ་བྱས་ཡོད།གཞོན་ནུ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་བྱེད་པ་དང་ཉེན་རྟོག་པ་་་་་་་་་་་
བདམས་ཏེ་མཐོ་རིམ་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དང་ཁ་གཏད་བོད་སྐྱོར་གྱི་ཞིང་་་་
ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་སུ་གལ་ཆེའི་གྱོད་དོན་་་་་་་
གཉེར་སྒྲུབ་དང་གལ་ཆེའི་དཔྱད་གཞིར་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་་
པར་བཏང་སྟེ་ཛ་དྲག་དང་དཀའ་ཚེགས་ཉེན་ཁ་བཅས་ཆེ་ཞིང་འགན་་་་
ལྕི་བའི་ལས་འགན་གྱི་ཚོད་བགམ་ཁྲོད་དུ་རང་ཉིད་ཤེས་ལྡན་མི་སྣར་་་་་་
བསྒྱུར་རྒྱུའི་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲད་ཡོད།ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཤེས་་་་་་
ལྡན་པའི་འཛོམས་གནས་བཟོས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་དང་བོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་
ལས་སྒོའི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་51དང་།ལས་སྒོའི་འཇོན་ཐང་་་་་་་
ཅན་450རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཛིན་རྒྱུགས་སྤྲོད་ལོན་པའི་ཤེས་ལྡན་
མི་སྣ་379བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་དཔུང་ཁག་ཅིག་ཆགས་ཏེ་ཞིབ་དཔྱོད་་་
དཔུང་ཁག་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་བྱང་ཚད་བརྟན་པོའི་ངང་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།
གཞི་རིམ་རྨང་གཞིའི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ།རྒྱུན་་
སྲིང་ལྷོད་མེད་ངང་གཞི་རིམ་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ལ་ནུས་ཤུགས་དང་།
དངོས་ཤུགས།ནོར་ཤུགས་བཅས་ཕོན་ཆེ་བཏང་སྟེ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་་་་་་་་
གཞི་རིམ་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་74ཡི“ཁང་གཉིས”འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཟིན་་་་་
ནས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཁྲི་27.58ལེགས་འགྲུབ་་་་་་་
ཟིན་པ་དང་།སྤྱིའི་མ་རྩ་འཇོག་ཚད་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4.43ཟིན་པས་རྨང་་
གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་མདུན་དུ་གོམ་ཞེང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤོ་་་་་་
ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།“ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གཅིག་ལ་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་་་་་་་་་་་་་་
གཅིག”ཡོད་པ་བྱེད་རྒྱུའི་གསར་གཏོད་བྱེད་སྒོ་གཏིང་ཟབ་ངང་སྤེལ་ཏེ་་་
དཀའ་གནད་སེལ་བ་དང་།ཞན་ཆ་གསབ་པ།གྲགས་ཅན་གཏོད་པ།
གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པ་བཅས་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་་་་་
ཆགས་པ་བྱས་ཡོད།ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་18རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྔོན་ཐོན་ཞིབ་་
དཔྱོད་ཁང་ལ་བདམས་ཏེ།“རྒྱལ་ཡོངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་ཤོས་་་
བྱེད་པའི་ཞིབ་དཔྱོད་དཔོན་བཅུའི”ནང་ཚེ་རིང་མེ་ཏོག་དང་ཅིན་ཧྲུའུ་་
ཕིང་སོགས་ཀྱིས་ཚབ་བྱེད་པའི་སྔོན་ཐོན་དཔེ་མཚོན་ཁག་གཅིག་ཚུད་་་་་
ཡོད།
བདུན། བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་བར་མི་ཆད་པར་་་་་་་
གསར་གཏོད་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་་
དོན་དེ་རྒྱུན་སྲིང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཧུར་ཐག་་་་་་་་་་
བཏང་ཡོད།
ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གི་བོད་སྐྱོར་ལས་ཀའི་་་་་་་་
བཀོད་སྒྲིག་ནན་ཏན་ངང་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབས་་་་་་་་་་་་
ཤུགས་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་དང་ནང་ཁུལ་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དང་།
གསོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་མཉམ་ཤུགས་གཅིག་བསྡུས་བྱ་རྒྱུ་་་་་་་་
གལ་ཆེར་འཛིན་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས“ཕྱོགས་དྲུག་གཞི་གཅིག”གི་ཞིབ་
དཔྱོད་ལས་ཀར་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་་་་
དེ་བས་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ལས་སྒོའི་ཐད།ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དང་ཞིབ་དཔྱོད་་་་
ཁང་དབར་ཁྱོན་ཡོངས་སྦྲེལ་མཐུད་ཐུབ་པ་དང་།ཚན་པ་དང་ཚན་་་་་་་
པའི་དབར་ཕྱོགས་སོ་སོ་སྦྲེལ་མཐུད་ཐུབ་པ།མི་དང་མིའི་དབར་གཙོ་་་་
གནད་སྦྲེལ་མཐུད་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་དང་།ཤོ་གཟུགས་་་་་་་་
ཅན། སྲུབས་ཁ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྤེལ་རེས་ལམ་སྲོལ་ཆགས་ཏེ་ཞིབ་་་་་་་
དཔྱོད་ཀྱི་ལས་སྒོའི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་དང་རྐང་འཛིན་པ་1492
བོད་ལ་ལས་དོན་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་པར་སླེབས་ཡོད།
ལས་བྱེད་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་ཐད།“བརྒྱ་གཉིས་འཆར་གཞི”ལག་་
བསྟར་བྱས་ཏེ“ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བདམས་ཏེ་གཏོང་རྒྱུ”དང“་ཕན་་་་་་
ཚུན་སྤེལ་རེས་བྱེད་རྒྱུ”གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཡོད།ཞིང་ཆེན་དང་་་་་་
གྲོང་ཁྱེར་27གྱི་མི་གྲངས་1079སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་བོད་དུ་ཡོང་ནས་
དུས་ཡུན་ཟླ་བ་6ནས་ལོ་གཅིག་བར་གྱི་ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་་་
པ་དང་། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་གྲངས་360
བདམས་ནས་ནང་སར་གནས་སྦྱར་སྤེལ་རེས་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་་་་་
བཏང་ཡོད།
སློབ་གསོ་སྦྱོང་བརྡར་གྱི་ཐད།“དམག་རྒྱག་སྟངས་ལ་གཞིགས་་་་་
ནས་དམག་མིར་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲོད་རྒྱུ”རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས“ཚལ་བདམས་་
མངགས་བྱེད་པ་ལྟར”གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཉམས་ཞིབ་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ་རང་
ལྗོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་སློབ་གསོ་དང་སྦྱོང་བརྡར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་དེ་རྒྱལ་་་་
ཁབ་ཞིབ་དཔྱོད་དཔོན་རིགས་ཀྱི་སློབ་གླིང་དང་།ནང་སའི་ཞིབ་་་་་་་་་་་་
དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྦྱོང་བརྡར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་དང་མཐོ་རིམ་
སློབ་གྲྭ་བཅས་དང་ལེགས་འགྱུར་སྡེབ་སྒྲིག་བྱུང་སྟེ་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གསོ་་་་་་་
སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་སློབ་རིམ་ཅན་དང་།ལག་ལེན་ཅན།རྒྱུན་གཏན་ཅན་དུ་་་་་་་་་་་
བསྒྱུར་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།ཞིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་་
དུ་ཁྱོན་བསྡོམས་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭ་10གཉེར་ཏེ་མི་སྣ་1200གསོ་སྐྱོང་་
བྱས་པ་དང་། རིག་ནུས་ཞིབ་དཔྱོད་ཐད་སྦྱོང་བརྡར་བྱ་རྒྱུའི་སྤུས་ལེགས་་་་
སློབ་ཚན་ཁག་10ཡི་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་30ཙམ་ཡིག་སྒྱུར་བྱས་ཡོད།
ཞིབ་དཔྱོད་རིག་གནས་ཐད།ཁྲིམས་སྐྱོང་རིག་གནས་དང་།“བོད་་
སྐྱོད་པ་རྒན་གྲས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས” “ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས”བཅས་་་་་་
དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དང་བོད་་་
ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་དབར་དང་།སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་་་་་་
རིག་གནས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་རིག་གནས་དབར་མཉམ་འདྲེས་ཐུབ་་

པའི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།ང་ཚོས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་་་་་་་
དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་སོགས་་་་་་་་
བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་རིག་གནས་གོང་་་་་་་
འཕེལ་བཏང་སྟེ《རྒྱ་བོད་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་མཛོད་ཆེ་མོར》སླར་་་་་་་་
ཡང་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཡོད།
ཆ་འཕྲིན་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་ཐད།གློག་རྡུལ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་་་་་་་་
གཞིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་བོད་སྐྱོར་འཐབ་ཇུས་སྒོ་ཀུན་་་
ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་གྱོད་དོན་ལ་དོ་དམ་དང་།ཆ་འཕྲིན་ལག་རྩལ།
ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་བཅས་མཉམ་འདྲེས་ཐུབ་རྒྱུར་སྐུལ་མ་བཏང་་་་་་་་་
ཡོད།ཞིབ་དཔྱོད་བོད་སྐྱོར་གྱི་མི་ཐབས་རིག་ནུས་ཀྱིས་གྱོད་སྒྲུབ་ལ་་་་་་་
རམ་འདེགས་བྱེད་པའི་མ་ལག་བཟོ་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་ཧུར་ཐག་བཏང་སྟེ་་་་
དྲ་ཐོག་ཏུ་གྱོད་ཞིབ་བྱ་རྒྱུར་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ཡོད།
བོད་སྐྱོར་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ཆེད་སྤྱོད་དྲ་རྒྱའི་མྱུར་ཚད་དང་་་
གཤོང་ཚད་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་།རིམ་བཀོད་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དཔྱད་་་་་་་
འདེམས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ཡོད།ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་་་་་་
ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དང་དེ་མིན་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལྔས་ལག་རྩལ་མི་་་
སྣ་35བོད་དུ་ལས་ཀའི་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་པར་བཏང་ཡོད།
མ་དངུལ་དང་རྣམ་གྲངས་ཐད། མ་དངུལ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱིས་་་་་་་་་
དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དང་།གཙོ་གནད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་དོན་་་་་་་་
དངོས་བསྒྲུབ་རྒྱུ།རང་སྟོབས་སྤེལ་ཏེ་བྱ་བཟང་བསྒྲུབ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་་་་་་་་
ལས་ཀའི་བསམ་གཞི་ཆགས་ཡོད།བོད་སྐྱོར་མ་དངུལ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་་་་་
1.72དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་་་་་་་་་
ཁང་གི་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་གྱི་སློབ་གསོ་ཐིང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་་་་་་་་
པའི་བོད་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས་ཁག་གཅིག་ལེགས་འགྲུབ་ཟིན་
ཡོད།
བརྒྱད། རང་རྟོགས་ངང་ལྟ་སྐུལ་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་་་་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་དབང་ཆ་དེ་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་་་་་་་་
བཟུང་བེད་སྤྱོད་ཡང་དག་པ་བྱ་རྒྱུར་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱས་པ།
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་མིས་དེ་་་་་་་
བས་ཀྱང་ལྟ་སྐུལ་དང་ལེན་བྱ་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་བར་མི་ཆད་པར་ཆེ་་
རུ་བཏང་སྟེ་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་མི་དམངས་འཐུས་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་དང་།སྲིད་གྲོས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ལྟ་སྐུལ།སྤྱི་་་་་་་་་་་
ཚོགས་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་བཅས་དང་ལེན་བྱས་ཡོད།
ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་དང་ལེན་་་་
བྱས་པ། མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལ་ལས་དོན་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད།
ནན་ཏན་ངང་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུ་་་་
རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ཏུ་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལ་ཁྲིམས་་་་་་་་་
འཛིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་རྒྱུར་ཆེད་དོན་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་་་་་་་
ཚུལ་དང་ཁྲིམས་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་ཚུལ་བཟོ་བཅོས་་་་་་
བརྒྱབ་རྗེས་ཉེས་དོན་གཏུག་བཤེར་བཅའ་ཁྲིམས་དང་།དམངས་དོན་་
གཏུག་བཤེར་བཅའ་ཁྲིམས།ལྐོག་ཟ་དང་ལྐོག་རྔན་སྤྲོད་ལེན་ལ་ངོ་་་་་་་་
རྒོལ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་གནས་ཚུལ་དུས་ཐོག་ཏུ་སྙན་སེང་ཞུས་་་
ཡོད།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་ལ་
བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་ཁག་160ནན་ཏན་ངང་བསྒྲུབས་པ་མ་ཟད།
བསྒྲུབས་ཚུལ་ཡང་དུས་ཐོག་ཏུ་སྙན་སེང་ཞུས་ཡོད།རང་འགུལ་ངང་་་་་
མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་ཏེ་ཞིབ་་་་་་་་་
དཔྱོད་ལས་དོན་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཡོད།
སྲིད་གྲོས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ལྟ་སྐུལ་རང་རྟོགས་ངང་དང་ལེན་་་་་་་་
བྱས་པ། ལོ་དུས་ཀྱི་སྙན་སེང་བརྡ་ཁྱབ་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་རྒྱུན་་་་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་ཀྱིས་ཁྲིམས་འཛིན་བསྒྱུར་བཅོས་དང་ཁྲིམས་འཛིན་བྱས་ཚུལ་་་
ཚད་མཐུན་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་ཆེད་དོན་བཟོས་ནས་་་
རང་འགུལ་ངང་བརྡ་ཁྱབ་བྱས་ཏེ་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འཆར་ནན་་་་་
ཏན་ངང་ཉན་ཡོད།ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་
བཅོས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དང་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་་་
རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཡོད།སྲིད་གྲོས་་་་་
ཀྱི་ཨུ་ཡོན་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ལས་ཀར་གཟིགས་་་་་་་་
སྐོར་གནང་རོགས་ཞུས་པ་དང་།ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་ཚུལ་བརྡ་་་
ཁྱབ་ཞུས་པ། བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འཆར་ཉན་པ་སོགས་བྱས་ཡོད།
སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་ལྟ་སྐུལ་རང་འགུལ་ངང་དང་ལེན་་་་་་་
བྱས་པ། མི་དམངས་ལྟ་སྐུལ་པའི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་ངང་སྤེལ་ཏེ་གྱོད་་་
དོན་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་དང་ཁྲིམས་གཏུག་མི་བྱེད་རྒྱུར་འཚམ་པའི་གྱོད་་་་
དོན་17ལ་ལྟ་སྐུལ་བྱས་ཡོད།གྱོད་དོན་གྱི་ཆ་འཕྲིན་ཡོངས་བསྒྲགས་་་་་་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་1116ཡོངས་་་་
བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། གལ་ཆེའི་གྱོད་དོན་གྱི་ཆ་འཕྲིན་172དང་གོ་་་་་་
རིམ་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཆ་འཕྲིན་4764ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་་་་་་་་་
ཡོད།“འཕྲིན་གཉིས་སྣེ་གཅིག”འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུ་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་་་་
སྟེ་སྨྱན་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་བཙུགས་ནས་ཞིབ་དཔྱོད་དང་་་་་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གླེང་ཕྱོགས་དང་བཤད་ཚུལ་ལ་ནན་ཏན་ངང་ཞིབ་་་་
བཤེར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཁུར་ལ་དུས་ཐོག་ཏུ་ལན་འདེབས་བྱས་་་་་་
ཡོད།
ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན།ང་ཚོས་ནེ་པ་་་་་་་
ལའི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་དང་ཕན་ཚུན་སྤེལ་རེས་དང་མཉམ་ལས་་་་་
བྱ་རྒྱུ་དོན་ལྡན་ངང་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་མཚམས་གསང་གྲོལ་གྱི་་་་་་་
གྱོད་དོན་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་
མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ཡོད།ང་ཚོས་་་་་་་་
རྒྱལ་སྲུང་འཛུགས་སྐྲུན་དང་དམག་དཔུང་གི་བསྒྱུར་བཅོས་གོང་དུ་་་་་་་་་
འཕེལ་ཚུལ་ལ་རང་འགུལ་ངང་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཏེ་ཁྲིམས་ལུགས་་་་་་
གཞིར་བཟུང་དམག་དཔུང་དང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དཔུང་སྡེར་གླ་ལེན་
ཞབས་ཞུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཚམས་འཇོག་རྒྱུར་ཁྲིམས་སྐྱོང་འགན་་་་་་་
སྲུང་གི་བསམ་འཆར་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་སྲུང་གི་ཁེ་ཕན་དང་དམག་མི་དང་་་
དམག་མིའི་ཁྱིམ་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་འགན་སྲུང་ཏན་ཏིག་བྱས་
ཡོད།ང་ཚོས་འགྲོ་གྲོན་འགན་སྲུང་དང་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་སྒྲིག་་་་་་་
ཆས་འཛུགས་སྐྲུན།རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན།རྒྱབ་་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བཅས“ཕྱོགས་བཞི་གཞི་གཅིག”གི་ཞིབ་་་་
དཔྱོད་ལས་ཀའི་འགན་སྲུང་གི་རྣམ་པ་འཐུས་ཚང་བཟོས་ཡོད།རང་་་་་
སྐྱོང་ལྗོངས་འཕེལ་བསྒྱུར་ཨུ་ལྷན་དང་ནོར་སྲིད་ཐིང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་་་་་་་་་་་་

ཤུགས་ཆེའི་འོག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ནོར་སྲིད་མ་དངུལ་་་་་་་་་
གཏོང་རྒྱུ་དེ་2012ལོའི་སྒོར་དུང་ཕྱུར་1.21ནས་2017ལོའི་སྒོར་དུང་
ཕྱུར་1.58བར་ཁ་སྣོན་བརྒྱབ་ཡོད།ང་ཚོས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
ལས་ཀའི་གཙོ་གནད་དེ་གཞི་རིམ་དུ་བཞག་ནས་གཞི་རིམ་ཞིབ་དཔྱོད་་་་
ཁང་འཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་་
བྱས་པས་གཞི་རིམ་གྱི་རྣམ་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་འགྱུར་་་
ལྡོག་བྱུང་ཡོད།
འཐུས་མི་རྣམ་པ།ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་་་་་་་་
ཚུན་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་་་་
གི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀར་གལ་ཆེའི་མཛུབ་་་
སྟོན་ཐེངས་མང་གནང་ཡོད།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིའི་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་་་་་་
ཁུར་དང་རེ་བཅོལ་ཟབ་མོས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིབ་དཔྱོད་མི་སྣའི་སེམས་ལ་སྐུལ་་་
ལྕག་དང་ཡིད་གསོས་ཚད་མེད་བྱུང་སྟེ་ཞིབ་དཔྱོད་མི་སྣས་དཔའ་ངར་་་་
ཆེར་སྐྱེད་ཀྱིས་ཁྲིམས་སྐྱོང་ཀྲུང་གོ་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་
སྐྲུན་བྱ་རྒྱུར་ནུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་འཛིན་འགན་སྲུང་བྱ་་་་་་་་
རྒྱུར་སྐུལ་མ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།ལོ་ལྔའི་རིང་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་ཡར་་་་
རྒྱས་ནི་ཆེས་རྩ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་་་་་་་་་
རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་་་
ཀྱི་དགོངས་པ་ནན་ཏན་ངང་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ཡང་
དག་པའི་འགོ་ཁྲིད་གནང་བའི་འབྲས་བུ།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་་་་་་
དང་དེའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ལྟ་སྐུལ་་་་་་་
དང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཤུགས་ཆེའི་རྒྱབ་སྐྱོར།སྲིད་གྲོས་དང་སྤྱི་ཚོགས་་་་་
ལས་རིགས་ཁག་གིས་དོ་ཁུར་བཅས་གནང་བའི་འབྲས་བུ་རེད་ལ་ཞིབ་་་་
དཔྱོད་མི་སྣ་ཡོངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་འཐབ་བྱས་པའི་འབྲས་་་་་
བུའང་རེད།འདིར་ངས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་་་་་་
ཚབ་ཞུས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་གུས་སེམས་འཆང་རྒྱུ་དང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ལོ་ལྔའི་རིང་ཕྱིན་པའི་ལམ་བུར་ཕྱིར་མིག་བལྟས་ཚེ་ལྗོངས་ཡོངས་་་
ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཁྲོད་་་་་་་་
འགན་ནུས་སྤྱད་པ་དང་། བསྒྱུར་བཅོས་ཁྲོད་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ།
ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཤུགས་སྣོན་ཐེབས་པ།གསར་གཏོད་བྱེད་་་་་་
པའི་ཁྲོད་མདུན་བསྐྱོད་བྱས་པ།ལག་ལེན་ཁྲོད་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་་་་་
ཚོགས་པོ་བསགས་པ་རེད།ཉམས་མྱོང་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་དུ་བསམ་་་་
བློའི་ཐོག་དང་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་བཅས་ནས་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་་་
ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་ཚད་མཐོའི་གཅིག་
གྱུར་བྱ་རྒྱུ་དང་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་་་་་་
ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པས་བསམ་བློར་དྲག་་་་་
ཆས་སྤྲོས་རྒྱུ།ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་དེ་ཏང་་་་
གི་བལྟོས་མེད་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཏུ་བཞག་ནས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀའི་ཡང་་་་
དག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་འགན་སྲུང་ཏན་ཏིག་བྱ་རྒྱུ་དང་།ངེས་་
པར་དུ་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་རྒྱུའི་བསམ་བློ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་་་་་་་་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མི་དམངས་དེ་སེམས་ནང་གི་གནས་བབ་་་་་་་་
མཐོ་ཤོས་སུ་བཞག་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དམངས་མང་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཁོད་དང་།དྲང་གཞགབདེ་སྐྱིད་བཅས་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་་
རྒྱུ། ངེས་པར་དུ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་དམིགས་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་རང་་་་་་་་
རྟོགས་ངང་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་དེ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་་་
ཁྲོད་དུ་བཞག་ནས་ཇུས་འགོད་དང་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་སྟེ་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་་་་
ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ནང་་་་་་་
རང་ཉིད་གོང་འཕེལ་དེ་བས་ཡག་པ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ།ངེས་པར་དུ་བསྒྱུར་་
བཅོས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་་་་་་་་་
གསུམ་དུ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀའི་གསོན་ཉམས་དང་གསོན་ཤུགས་རྒྱུན་་་་་་
འཁྱོངས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ།ངེས་པར་དུ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་ཤུགས་་་་་་་
ཆེར་གཏོང་རྒྱུ་དང་རང་ཉིད་ལ་ལྟ་སྐུལ་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་་་
གལ་ཆེར་འཛིན་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་རང་རྟོགས་ངང་ནང་ཁུལ་གྱི་ལྟ་་་་
སྐུལ་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།རང་འགུལ་ངང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་་
སྐུལ་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་གཞུང་དྲང་ཁྲིམས་འཛིན་མིག་གིས་མཐོང་བ་་་་་་་་
དང་ལག་པས་རེག་ཐུབ་རྒྱུར་འགན་སྲུང་ཏན་ཏིག་བྱ་རྒྱུ།ངེས་པར་དུ་་་
ཉམས་སད་ཐེག་པའི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་རྩ་བར་འཛིན་་་་
རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཚད་གཞི་མཐོ་པོ་དང་བླང་བྱ་ནན་པོ་བཏོན་ནས་་་
འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་དམ་འཛིན་དང་དཔུང་ཁག་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱིས་དངོས་་་་་་་་
གཞི་ཅན་དང་།ཆེད་ལས་ཅན།ལས་རིགས་ཅན་བཅས་ཀྱི་མི་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་དཔུང་ཁག་ཅིག་སྐྱེད་སྲིང་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན།
ང་ཚོས་ཀྱང་ཀྲུང་དབྱང་དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་དེ་བཞིན་མི་་་་་་་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་བསྡུར་ཚེ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀའི་ཁྲོད་་་་
འཚམ་མི་ཐུབ་པ་དང་།དོ་སྙོམས་མེད་པ།འཐུས་སྒོ་ཚང་པོ་མེད་པ་་་་་
བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ད་དུང་མང་པོ་ལྷག་ཡོད་པ་དྲན་པ་གསལ་པོའི་སྒོ་་
ནས་མཐོང་གི་འདུགདེ་དག་གི་མངོན་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི་རིམ་པ་ཁག་གི་་་་
ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གི་ཏང་ཙུའུ་ཚན་ཁག་གི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་
སྟངས་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ལ་ད་དུང་ཤུགས་་་་་་
སྣོན་རྒྱག་དགོས་པ་དང་།ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་དང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་་་་་་
ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ལས་ཀར་མཉམ་འདྲེས་བྱ་རྒྱུ་མི་འདང་བ།གྱོད་དོན་ཁོ་་་་་
ནར་བརྟེན་ནས་གྱོད་དོན་གཉེར་སྒྲུབ་བྱེད་པ།འགྱུར་བ་མེད་པར་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་འཛིན་བྱེད་པ་སོགས་འགན་བབ་ལས་ཀ་ཁོ་ནའི་ལྟ་བ་ད་དུང་་་་་་་་་
བཀག་ཐུབ་མེད་པ།བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ཀྱི་དཀའ་་་་་་
གནད་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་བློ་སྟོབས་མི་ལྡེང་བ་དང་།ལྟ་སྐུལ་བྱེད་མི་་་་་་་་
མཁས་པ། ལྟ་སྐུལ་ཚད་མཐུན་མེད་པ།སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་མི་
ལྡེང་བའི་གནད་དོན་ཚད་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་གནས་ཡོད་པ།ཞིབ་་་་་་
དཔྱོད་ལས་དོན་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུ་དོ་སྙོམས་མེད་པ།ས་ཁུལ་བར་གྱི་་་་་
ཧེ་བག་ཉིན་བཞིན་མངོན་གསལ་དོད་དུ་འགྲོ་བ།བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟ་་་་་་
སྐུལ་འགན་ནུས་འདོན་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་མི་ལྡེང་བ།གྲོང་ཁྱེར་དང་རྫོང་ཁ་་་་་་་་་
ཤས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་དམངས་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་ཉེས་དོན་ལ་་
ཞིབ་དཔྱོད་བྱས་མེད་པ་སོགས་ལ་ལྟ་སྐུལ་བྱ་རྒྱུའི་ཞན་ཆ་མགྱོགས་མྱུར་་་་་
སེལ་དགོས་པ།སྤྱི་ཕན་གྱི་གཏུག་བཤེར་སོགས་གསར་སྣོན་འགན་ནུས་་་
སྤྱོད་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས་ཙམ་ཡིན་པ།ཞིབ་དཔྱོད་དཔུང་ཁག་དངོས་གཞི་་་་་་

ཅན་དང་། ཆེད་ལས་ཅན།ལས་རིགས་ཅན་བཅས་སུ་འཛུགས་རྒྱུ་་་་་་་་
རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཡོད་པ།སྤྱོད་ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ནུས་པ་རྒྱུན་ཐོན་་་་
གྱི་ལམ་སྲོལ་ད་དུང་ཆགས་མེད་པ།ཆ་འཕྲིན་ཅན་དུ་སྒྱུར་རྒྱུ་དང་ཞིབ་་
དཔྱོད་ཀྱི་ལག་ལེན་གཉིས་གཏིང་ཟབ་ངང་མཉམ་འདྲེས་བྱ་རྒྱུ་མི་ལྡེང་་་་
བ། ཆ་འཕྲིན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་གྲངས་གཞི་ཆེན་པོའི་བསམ་བློ་གཏོང་་་
ཕྱོགས་ལ་ད་དུང་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས་པ།གྲངས་གཞི་གཅིག་སྡུད་་་་་
དང་སྟབས་བསྟུན་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་ད་དུང་ནུས་ཤུགས་སྔར་བས་ཆེ་བ་་་
འདོན་དགོས་པ།རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟན་སྲུང་བྱ་རྒྱུའི་ཞིབ་དཔྱོད་དང་སྐྱེ་་་་་་་
ཁམས་ཆེན་པོའི་ཞིབ་དཔྱོད།དམངས་གཙོ་ཆེན་པོའི་ཞིབ་དཔྱོད།
རོགས་སྐྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཞིབ་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ལམ་་་་་་་་་་་་
ལུགས་འཛུགས་རྒྱུར་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ཅུང་ཉམས་ཞན་ཡིན་པ།བཅའ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ནས་སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་
གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ལྟ་སྐུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་།མ་་་་་་
ལག ཐབས་ལམ། ཕན་ནུས་སོགས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་་་་
རྒྱུའི་ཐད་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་གཏིང་ཟབ་མེད་པ་བཅས་གནད་དོན་དེ་་་་
དག་ལ་ང་ཚོས་ལྡིར་ནས་མ་གློད་པར་དཀའ་ངལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མདུན་་་
བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ཕྱིན་ཆད་ལོ་ལྔའི་རིང་དང་2018ལོའི་
ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀའི་གྲོས་འགོམ་འོངས་པར་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང་དུས་རབས་གསར་པར་ཁ་ཕྱོགས་་་
ཚེ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀར་ཐུག་པའི་གོ་སྐབས་དང་འགྲན་སློང་མཉམ་དུ་་་་
གནས་པ་དང་། འགན་འཁྲི་དང་འགན་འཁུར་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེན་་་་་་་་
ཡིན།ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པའི་ཐོག་བཏོན་པའི་ཀྲུང་གོའི་་་་་་་་
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དུས་རབས་གསར་པར་་་་་་་་
བསྐྱོད་རྒྱུའི་གལ་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྡར་ཤས་རང་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་གྱི་་་་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་གསར་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།ཀྲུང་དབྱང་གི་་་་
དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་་་་་
ལས་དོན་ཚོགས་འདུ།རྒྱལ་ཡོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྲང་གི་ཚོགས་འདུ།
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་རབ་དང་རིམ་པ་བཅས་ཀྱིས་སྲིད་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ལས་ཀ་དང་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཀར་ཐུག་པའི་དུས་བབ་ལའང་་་་་་་་
དབྱེ་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཡོད།ང་ཚོས་དྲན་པ་གསལ་པོའི་སྒོ་ནས་་་་་་་
ངོས་འཛིན་ཐུབ་པར་དུས་རབས་གསར་པར་བོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་་་་་
ཁུངས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་་་་་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་འགན་ནི་དེ་བས་ལྗིད་པོ་ཡིན་པ་དང་།
ཁྲིམས་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་རྒྱུ་དང་ཁྲིམས་བཞིན་བོད་ལྗོངས་སྐྱོང་རྒྱུའི་
ལག་ལེན་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བར་བོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་་་་་་་་
ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱི་གལ་ཆེའི་ནུས་པ་འདོན་དགོས་པ་དང་།ཁ་་་་་་་
ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་ཏེ་མཉམ་དུ་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་དང་མཉམ་དུ་བཅོས་སྐྱོང་མཉམ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་་་་་་
བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་བསྐྲུན་རྒྱུའི་མདུན་དུ་ཞིབ་་་་་་་
དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ལ་ཚོད་བགམ་གསར་པ་ཐེག་ཡོད་པ།ཁྲིམས་འཛིན་
སྒྲིག་གཞི་བསྒྱུར་བཅོས་དེ་བས་ལེགས་པ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་གཏིང་་་་་་་་
ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བར་་་་་་་
སྐུལ་འདེད་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་ཀ་མཉམ་དུ་སྤེལ་དགོས་པ།ཏང་གི་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་རླབས་ཆེན་ལས་གཞི་གསར་པས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་་་་་་་་་
ཁུངས་ཀྱི་ཏང་གི་འཛུགས་སྐྱོང་དང་།དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་ཐད་་་་་
རེ་འདུན་གསར་པ་དེ་བས་མཐོ་བ་བཏོན་ཡོད། སླད་ཕྱིན་དུས་སྐབས་
ཤིག་གི་རིང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཞི་ཅིན་ཕིང་་་་
གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་
ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱས་ནས་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་་་་་་་
བཅུ་དགུ་པ་དང་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་དགོངས་དོན་དང་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་
དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དྲུག་པའི་དགོངས་དོན་་་་་་
དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་གྱི་གལ་་་་་
ཆེའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་བྱ་་་་
རྒྱུ་དང་། ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཏང་གི་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དགུ་་་
པ་དང་། ལྗོངས་ཏང་ཨུད་སྐབས་དགུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་་་་་
ཐེངས་གསུམ་པ།ཐེངས་འདིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཅས་་་་་་་
སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་དང་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མའི་་་་་་་་་་་་
བསམ་འདུན་མི་བརྗེད་པ་དང་།ཕྲག་བབ་འགན་འཁྲི་ཡིད་ལ་བརྟན་་་་
པོར་བཅངས་ཏེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཉིན་བཞིན་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་མཛེས་སྡུག་་་་
ལྡན་པའི་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམ་པ་བྱས་ནས་ཁྲིམས་བཞིན་་་་་
ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་འགན་ནུས་སྤྱོད་པ་དང་།རང་ངོས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་་་
ཤུགས་སྣོན་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་དེ་་་་
ཆུ་ཚད་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།2018ལོ་ནི་ཏང་གི་་་་་་་་་
ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པའི་དགོངས་དོན་སྒོ་ཀུན་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་་་་་
རྒྱུ་འགོ་ཚུགས་པའི་ལོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།སྒོ་ཀུན་ནས་འབྱོར་འབྲིང་སྤྱི་་
ཚོགས་བསྐྲུན་ཚར་བ་བྱ་རྒྱུའི་འགག་རྩའི་ལོ་ཞིག་རེད་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་་་་་་་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒྱུར་ནས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་གལ་ཆེའི་ལོ་་་་
ཞིག་ཀྱང་རེད།དེར་བརྟེན་གཤམ་གསལ་གྱི་ལས་དོན་ཁག་གཙོ་གནད་
དུ་བཟུང་ནས་དམ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ།
གཅིག་ནི་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པའི་དགོངས་དོན་་་་་་་
སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཙོ་དོན་དུ་བཟུང་ནས།ཆབ་་
སྲིད་ཀྱི་ཚུགས་གནས་འཛིན་རྒྱུ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་་་
དྲག་ཆས་སྤྲོས་རྒྱུའི་ཐད་ཆུ་ཚད་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ།ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་རང་རྟོགས་དང་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྟོགས་མཐོ་པོའི་སྒོ་ནས་ཏང་གི་་
ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པ་དང་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་་་་་་་་་་་་་་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་་་་་་་
ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་ཨང་དང་པོར་དངོས་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་བརྩིས་ནས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་་་་་་་་
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་་་་་་་་་་་་
གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུ་དང་གོ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལེན་རྒྱུའི་ཐོག་ཤུགས་བརྒྱབ་་་
སྟེ་དད་སེམས་བརྟན་པོ་དང་།བལྟོས་མེད་ལྷག་བསམ་རྣམ་དགའགན་འཁྲི་འཁུར་ཐུབ་པ་བཅས་སློབ་སྦྱོང་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་།
（པར་ངོས་བརྒྱད་པར་གཟིགས）

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གི་ལས་དོན་སྙན་སྒྲོན།